

Szakmai beszámoló
A Fláre Beás cigány hagyományőrző együttes
2023-2024. évi támogatása
CSSP-NEPZENE-2023-0012

Az Apte Művészeti Egyesület – Néptáncosok Baráti Köre (továbbiakban Apte) a Fláre Beás cigány hagyományőrző együttes megalakulása óta figyelemmel kíséri a zenekar munkáját: részt vett a banda lemezeinek elkészítésében, illetve a szakmai háttérével segítette a működését. Nem volt ez másképp idén sem, hiszen a CSSP-NEPZENE-2023-0012 azonosítószámmal beadott projekthez tulajdonképpen civil szervezetünk szolgáltatta a szükséges háttérrel. Ha a pályázat támogatott tevékenységéhez való hozzájárulását vizsgáljuk, első helyen kell említünk a roma és a nem roma közösségek egymásra találását, a békés együttélés megvalósítását. Az ilyen és effajta projektek rengeteget segítenek a berögződött előítéletek lebontásában, a találkozások pozitív megélésében, a másik műveltségének megismerésében. A Devecseri járás kulturálisan rendkívül sokszínű: kuriózumként talán elég csak annyit megemlíteni, hogy Nagy László költő Iszkázon született, s kevesen tudják, a településen jelentős gyűjtőmunkát is végzett. Többek között ennek köszönhető, hogy a környékünk regös rigmusait ismerjük. A CSSP-NEPZENE-2023-0012 azonosítószámú pályázat a fentiek fényében hozzájárult ahhoz, hogy a szóban forgó kulturális sokszínűséghez a roma hagyomány is változatlanul oda tartozzon. Márpedig a Fláre Beás tevékenysége nem merül ki a roma népzene ismertté és elismertté tételében: a tagok kifejezetten hangsúlyt fektetnek a néprajzi és gasztronómiai ismeretek, a szövegek magyar tartalmi összefoglalásának előadásokba való beleszövésére. A támogatott időszakban mindez meg is valósult, hiszen a fő tevékenységként lebonyolított workshopsorozat bőven teremtett erre lehetőséget. Szót kell ejtenünk arról is, hogy a Fláre Beás cigány hagyományőrző együttes projektbeli aktivitásai elsősorban nem a passzív részvétel mentén írhatók le. Orsós Ervin (ének, gitár), Orsik Ferenc (ének, tambura, gitár), Bogdán Sándor (kanna, ének), Orsós Tibor (ének) és Orsós András (kanna, ének) mindig arra törekszik, hogy minél több hallgatója kezébe adjon hangszert, élményalapúvá téve a tradicionális roma népzenevel való találkozást. A szemlélőből cselekvővé történő átlényegülés ugyanis elengedhetetlen feltétele annak, hogy minél többen maradjanak ennek a kultúrának a bűvkörében. Visszatérve még egy pár mondat erejéig a támogatott tevékenység fenntarthatóságához, mindenképpen szükségesnek tartjuk megemlíteni a projekt résztvevői körének életkori összetételét. A megvalósított tevékenységek során nagy örömünkre szolgált a fiatal generációk aktivitása. Az ő jelenlétük garancia a zenekar hosszútávú

működésre, hiszen nagy valószínűséggel ők lesznek azok, akik közül az utánpótlás kikerül majd.

A Fláre Beás cigány hagyományörző együttest a támogatott időszakban nagy megtiszteltetés érte, hiszen több alkalommal is a Nemzeti Művelődési Intézet Közösségépítő Kultúránk Programsorozatának kiscsőszi házigazdája lehetett. Az ország minden területéről érkező látogatók tehát a roma kultúra igazán autentikus képviselőivel találkozhattak, s első kézből szerezhettek tudomást arról, mit is jelent ez a szenvedélyes zene. Ha csak ennyi történt volna, már azzal is elégedettek lehetnének, hiszen a zenekar ilyen módon egy előre nem tervezett ismeretterjesztő sorozatot is megvalósított. A projekt eredményeként tartjuk számon annak az öt alkalomból álló eseményláncolatnak a realizálását is, amelynek során a zenekar fent említett tagjai tradicionális roma hangszerkezelést oktattak. Mint tudvalévő, a cigány muzsika lüktetése szinte minden más zenei irányzatétól eltér, s ez annak is képes nehézségeket okozni, aki már rendelkezik hangszeres tudással. Ugyanakkor a tagok rendkívül alázatosan állnak hozzá saját kultúrájukhoz, s képesek önnön tapasztalataikat is kritikus szemmel figyelni, azaz a képességbeli eltérések sosem jelentettek a számukra akadályt. Bízunk benne, ezúttal is sokan kaptak kedvest a folytatáshoz, már csak azért is, mert jövő évi projekttervünk az elszámolás alatt álló periódusra épül. Ha a projekttevékenység további hozadékát vesszük nagyító alá, mindenképpen szólni kell a kisebb eseményeken, falunapokon megtörtént fellépésekről is. Tulajdonképpen ezek jelentik azt a másik interakciós formát, amely lehetőséget teremt a roma tradícióval való élményalapú találkozásra. Mindemellett a Fláre Beás cigány hagyományörző együttes több nagyobb rendezvényen is színpadra lépett. Ide a következők tartoznak:

- Kiscsőszi Pajtafesztivál és Élő Értékhét a Somló Ság Kulturális Tengelyén;
- Együttélésben – A Kárpát-medencei emberek és értékek találkozása Kiscsőszen;
- Kárpát-medencei Lovas Kulturális Találkozó;
- Pünkösdi családi együttlét.

A nagyrendezvények programjába történő meghívások nemcsak az együttes színpadi produkciójának színvonalát bizonyítják, hanem azt is, hogy a hagyományos cigány népzenet szeretik az emberek. Mindez akkor válik igazán megsüvegezendő tulajdonsággá, ha észben tartjuk a roma mulatós zene térnyerését. Pár éve ezt még ezen a vidéken is autentikusnak gondolták az emberek.

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ